

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 20251010135723

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: 13 mei 2026
Agendanummer	:
Onderwerp	: Ophogen krediet voor vervangen riool Ranonkelstraat/Rijtselaan
Portefeuillehouder	: B. Nijst

Voorstel

1. Met het uitbreiden van de scope rioleringswerkzaamheden van project Ranonkelstraat en Rijtselaan in te stemmen.
2. Het huidige investeringskrediet te verhogen met €550.000,00.
3. De hieruit voortvloeiende kapitaalslasten ten laste te laten komen van de Voorziening Riolering.
4. De begroting 2026-2029 dienovereenkomstig te wijzigen.

Samenvatting

In de originele scope om het riool te vervangen in de Ranonkelstraat en Rijtselaan is de Vijfhoevenlaan niet meegenomen. Omdat een rioolaansluiting via de Vijfhoevenlaan op het gescheiden rioolstelsel aan Kasteellaan technisch noodzakelijk is en daarmee toekomstige wateroverlast wordt verminderd en aan de duurzaamheidseisen kan worden voldaan, wordt voorgesteld in te stemmen met uitbreiding van de rioleringscope rondom de Ranonkelstraat en Rijtselaan en het daarvoor benodigde budget beschikbaar te stellen.

Inleiding

Uit inspecties blijkt dat de riolering in de Ranonkelstraat en Rijtselaan onvoldoende functioneert, waardoor vervanging noodzakelijk is. Om onze doelen op het gebied van duurzaamheid en klimaatbestendigheid te halen, wordt eveneens het gebied afgekoppeld door de aanleg van een nieuw hemelwaterriool en wordt extra groen aangebracht. Ook vinden er herbestravingswerkzaamheden plaats.

Om het afkoppelen goed te laten functioneren, moeten de afkoppelriolen van beide straten via de Vijfhoevenlaan worden aangesloten op het bestaande gescheiden rioolstelsel in de Kasteellaan. Het afkoppelriool en de vervanging van het riool in de Vijfhoevenlaan maakte echter geen deel uit van de oorspronkelijke scope. Daardoor is extra investering nodig. Daarnaast is geen rekening gehouden met het inzetten van een afkoppelcoach.

Binnen de reguliere systematiek van projectmatig werken, worden inzichten gedurende de voorbereiding en uitvoering gedurende het proces aangescherpt en worden financiële ramingen waar nodig geactualiseerd.

Bijdrage aan maatschappelijke opgave

Dit project past bij het coalitieakkoord 2024–2028, waarin duurzaamheid en leefbaarheid als belangrijke maatschappelijke opgaven worden genoemd. Met dit werk dragen we bij aan die doelen door te zorgen voor een omgeving die schoner, veiliger en beter bestand is tegen veranderingen in het klimaat.

In het programma Stedelijk Water 2024–2028 wordt verder uitgelegd waarom deze aanpassingen nodig zijn en welke maatregelen daarvoor worden voorgesteld om de doelstellingen te behalen.

Op basis van de wettelijke zorgplicht heeft de gemeente de taak om doelmatig invulling te geven aan de inzameling en verwerking van stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. In dat kader is het afkoppelen van hemelwater een gangbare en vaak noodzakelijke maatregel. Deze maatregel draagt bij aan het beperken van wateroverlast, het verminderen van de belasting van het gemengde rioolstelsel en het realiseren van een klimaatadaptieve leefomgeving. Het afkoppelen is daarmee geen vrijblijvende keuze, maar een doelmatige invulling van de wettelijke gemeentelijke zorgplicht.

Argumenten

1.1 Riolstrengen Vijfhoevenlaan zijn noodzakelijk

Het riool in de Rijtselaan en Ranonkelstraat is zodanig verouderd en slecht dat vervanging onvermijdelijk is. Om te voldoen aan wettelijke duurzaamheidsdoelstellingen en om de wijk klimaatbestendig te maken, is

aansluiting op een gescheiden rioolstelsel in de Kasteellaan noodzakelijk. Die aansluiting kan alleen via de Vijfhoevenlaan worden gerealiseerd, waardoor een gefaseerde aanpak die het bestaande Vijfhoevenlaanriool ongemoeid laat geen reële optie is.

1.2 Hiermee wordt extra overlast in de toekomst voorkomen

Met het aanleggen van het rioolstelsel in de Vijfhoevenlaan halen wij werkzaamheden naar voren. Om de hinder voor omwonenden te beperken en om toekomstige kosten en risico's te voorkomen, is het verstandig om nu te kiezen voor vervanging in plaats van uitstel. Een integrale vervanging biedt duurzame voordelen: het voorkomt herhaalde ingrepen, vermindert kans op storingen en wateroverlast, en maakt de wijk direct klimaatbestendiger. Deze baten wegen ruimschoots op tegen de tijdelijke overlast en de extra investering.

1.3 Hele wijk wordt hiermee klimaatadaptief en duurzaam

Door de voorgestelde wijziging wordt dit hele gebied in één handeling klimaatbestendig en duurzaam ingericht. In het Programma Stedelijk water is opgenomen dat we ook het afkoppelen van de woningen faciliteren. Dit doen we door een uitlegger te realiseren. Om te stimuleren dat bewoners de privé-regenwaterafvoer afkoppelen, gaan we als pilot een afkoppelcoach in zetten. Uit ervaring blijkt persoonlijke begeleiding aantoonbaar leidt tot meer deelname dan alleen een subsidieregeling of brief. Een afkoppelcoach kan bewoners ook persoonlijk adviseren over de maatregelen op eigen terrein. Hiermee hopen we op meer waterbewustzijn, minder weerstand, meer betrokkenheid en concrete voortgang van onze klimaatdoelstellingen te boeken.

Daarnaast willen we een afkoppelhandboek en communicatiemateriaal ontwikkelen, zodat we duidelijke richtlijnen hebben en bewoners goed kunnen informeren. Deze zijn voor toekomstige projecten ook bruikbaar en kunnen ook intern gebruikt worden.

De afkoppelcoach benadert bewoners actief in samenspraak met gemeente en Thuisvester. Na afronding van het project wordt de raad geïnformeerd over de uitkomsten van de pilot. Met de pilot was in de oorspronkelijke raming geen rekening gehouden.

2.1 Het huidige budget is niet toereikend

Dat deze specifieke kredietverhoging niet eerder expliciet is opgenomen in de begroting en het investeringsplan 2026–2029 hangt samen met het moment en het detailniveau van de verdere uitwerking van het project. Bij het opstellen van het investeringsplan wordt gewerkt met globale ramingen en uitgangspunten.

In de nadere planuitwerking is gebleken dat de projectscope moet worden uitgebreid om het afkoppelriool doelmatig aan te sluiten op het bestaande regenwaterstelsel in de Kasteellaan. Daarnaast wordt binnen dit project uitvoering gegeven aan de pilot 'afkoppelcoach', die voortvloeit uit een beleidsuitgangspunt uit het Programma Stedelijk Water en past binnen de bredere ambitie om te komen tot een klimaatadaptief Geertruidenberg. Deze ontwikkelingen leiden gezamenlijk tot een bijstelling van het benodigde krediet.

3.1 en 4.1 De kostenverhogende component zijn de rioolwerkzaamheden

Het besluit zal leiden tot hogere kapitaalslasten. Deze worden gedekt door onttrekking uit de Voorziening riolering.

3.2 en 4.2 De investering wordt uit de voorziening riolering gedekt

Gemeenten leggen aan bewoners een rioolheffing op. Volgens Gemeentewet artikel 228a mag de opbrengst van die heffing alleen worden gebruikt voor werkzaamheden en taken rond riolering en waterbeheer. Dit betekent dat het geld niet voor andere gemeentelijke uitgaven mag worden ingezet; het is bestemd voor het onderhoud, de vervanging en het beheer van het riool en aanverwante waterzorg. Deze investering zal daarom worden gedekt door onttrekking uit de Voorziening riolering.

Kanttekeningen

1.1 Het huidige riool in de Vijfhoevenlaan heeft nog een technische levensduur van 10 jaar

De rioolinspectie uit 2018 geeft aan dat het riool in de Vijfhoevenlaan technisch nog ongeveer tien jaar functioneel kan blijven; op enkele zwakke plekken na tonen de beelden geen acute, grootschalige gebreken. Tegelijkertijd is het aannemelijk dat het riool door het zware transport ten behoeve van de aanbouw van Tuinen van Sandoel extra is belast, waardoor de resterende levensduur sneller is afgenomen dan oorspronkelijk verwacht. Als het rioolstelsel nu niet via de Vijfhoevenlaan op de gescheiden riolering aan de Kasteellaan wordt aangesloten, kan wanneer zich problemen voordoen het in een later stadium alsnog noodzakelijk zijn om werkzaamheden uit te voeren. Het is daarom logisch en kosteneffectief om het nu mee te nemen.

1.2 De financiële afschrijvingstermijn van huidige riol is gepasseerd

Het huidige stelsel in de Vijfhoevenlaan is meer dan 65 jaar oud en is daarmee financieel afgeschreven. Er is geen sprake van kapitaalsvernietiging.

Financiën

Het krediet is als volgt onderverdeeld:

Onderdeel	Beschikbaar gestel via Investeringsplan 2025-2028	Extra krediet	Totaal krediet
Wegen en Groen	€ 890.000		€ 890.000
Riolering	€ 965.000	€ 550.000	€ 1.515.000
Totaal	€ 1.855.000		€ 2.405.000

De afschrijvingskosten en rente naar aanleiding van het aanvullend krediet worden over een afschrijvingstermijn van 60 jaar opgenomen als kapitaalslasten. Deze worden gedekt door onttrekking uit de Voorziening riolering.

De kapitaalslasten bedragen het 1^e jaar €25.667 bestaande uit €9167 afschrijving en €16.500 rente. Voor het aanvullende krediet wordt, net zoals bij alle nieuwe kredieten in 2026, gerekend met een rentepercentage van 3%.

Deze extra kosten worden opgevangen binnen de riolheffing en maken onderdeel uit van de totale kostendekkingsberekening van het Programma Stedelijk Water (PSW) 2024–2028. De toevoeging van deze investering heeft gedurende de huidige planperiode geen effect op de vastgestelde riolheffing.

Bij het opstellen van het nieuwe Programma Stedelijk Water zal de tariefontwikkeling opnieuw integraal worden beoordeeld. Daarbij worden de dan geldende en nieuwe investeringsopgaven, autonome kostenontwikkelingen en eventuele nieuwe beleidsmatige ambities in samenhang beschouwd.

Ter ondersteuning van gemeenten bij het afkoppelen van regenwater stelt Waterschap Brabantse Delta de stimuleringsregeling “*Stimulans Samenwerken aan Afkoppelen met Brede Waarde*” beschikbaar. Voor de gemeente Geertruidenberg is **€75.000** beschikbaar. De subsidie kan formeel worden aangevraagd zodra het ontwerp definitief is. De kans is aannemelijk dat de bijdrage wordt uitgekeerd. Daarnaast is er een mogelijke bijdrage van **€5.000** voor de inzet van een afkoppelcoach. Zodra de bijdragen van het waterschap zijn ontvangen, worden deze verrekend met het investeringskrediet, waardoor de kapitaalslasten dalen.

Communicatie

Uit onderzoeken blijkt dat het riol in de Ranonkelstraat en Rijtselaan niet goed meer werkt. Het college van B&W heeft daarom besloten het riol in dit gebied te vervangen en uit te breiden. We leggen ook een nieuw hemelwaterriool aan en maken de buurt groener. De afvoer van regenwater sluiten we aan via de Vijfhoevenlaan op het gescheiden riol in de Kasteellaan. Daarnaast bestraten we de straten opnieuw. Om te stimuleren dat bewoners afkoppelen, gaan we een afkoppelcoach inzetten.

Inclusieve samenleving

Het ontwerp wordt voorgelegd aan de Stichting Toegankelijk Geertruidenberg.

Uitvoering

Tot en met de zomer loopt het voorbereiding- en participatieproces. Aanbesteding van de werkzaamheden zijn eind van het jaar voorzien. Uitvoering van de werkzaamheden volgt vanaf 2027.

Bijlagen

Geen.

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij vaststelling aan.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,
De secretaris,

De burgemeester,

J. Donkers

M.M. van Toorenborg

De raad van de gemeente Geertruidenberg;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg.

Gelet op:

Besluit:

De raad besluit:

1. In te stemmen met het uitbreiden van de scope rioleringswerkzaamheden van project Ranonkelstraat en Rijtselaan.
2. Het huidige investeringskrediet te verhogen met €550.000,00.
3. De hieruit voortvloeiende kapitaalslasten ten laste te laten komen van de Voorziening Riolering.
4. De begroting 2026-2029 dienovereenkomstig te wijzigen.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 28 mei 2026,

Geertruidenberg,

De raad voornoemd,

De griffier,

de voorzitter,

G.M. Brunsveld

M.M. van Toorenburg

